

WARTOŚCI KULTUROWE ZIEMI DOBRZYŃSKIEJ

II SEJMIK KULTURY ZIEMI DOBRZYŃSKIEJ
Lipno, 19 września 2010 r.

pod red. Mirosława Krajewskiego

konsultacja
Ryszard Bartoszewski

Pałac w Szafarni, jednoznacznie kojarzonej z pobytom Fryderyka F. Chopina
na ziemi dobrzyńskiej w latach 1824–1825, 1827 i jego udziałem
w tworzeniu tożsamości kulturowej tej ziemi, (zdj. redaktor tomu, 2010)

Opracowanie redakcyjne,
adiustacja tekstów i wybór zdjęć
Mirosław Krajewski

Zdjęcia
Dariusz Chrobak, Marek Grzymowicz, Mirosław Krajewski
WEiW & instytucje promowane

Łamanie i typografia
Maciej Kolanowski

© Copyright by
Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej & WEiW. 2011

Żadna część książki nie może być powielana, ani rozpowszechniana
za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących,
nagrywających i innych bez pisemnej zgody Wydawcy.

ISBN 978-83-88701-47-4

Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej
ul. Szkolna 2, 87-610 Dobrzyń nad Wisłą
tel. (54) 253-05-41, tel./fax (54) 253-10-22
e-mail: poczta@sgzd.com
Internet: www.sgzd.com

Skład, korekta, druk i oprawa:

Wszelchnia Edukacyjna i Wydawnicza „Verbum”
Druk cyfrowy
ul. Cicha 15, 87-500 Rypin
e-mail: dcw@autograf.pl
ph./fax 54 280 46 01

Spis treści

<i>Mirosław Krajewski</i> Wartości kulturowe ziemi dobrzyńskiej, Dobrą Ziemią nazwanej. Odniesienie historyczne i historiograficzne	7
<i>Adam Krochmal</i> Słów kilka o przeszłości Lipna	79
<i>Katarzyna Wesołowska-Karasiewicz</i> Działalność Miejskiego Centrum Kultury w Lipnie	83
<i>Ryszard Bartoszewski</i> Działania kulturowe Klubu Miłośników Ziemi Dobrzyńskiej PTTK w Dobrzyniu nad Wisłą	93
<i>Michał Kokot</i> Osieckie Stowarzyszenie Kultury Ludowej	99
<i>Dariusz Chrobak</i> Słowem obecni. Dwudziestolecie Lipnowskiej Grupy Literackiej	123
<i>Andrzej Szalkowski</i> Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie	129
<i>Agnieszka Brzezińska</i> Ośrodek Kultury w Szafarni	141
<i>Jerzy Kowalski</i> Działalność Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Skępem	149

<i>Teresa Sztuka</i> Działalność Wiejskiego Domu Kultury w Wichowie	155
<i>Renata Chęcka</i> Miejsko-Gminna Rada Kobiet w Dobrzyniu nad Wisłą	159
<i>Dariusz Chrobak</i> Dobrzyńskie Plenery Malarskie	167
<i>Dariusz Chrobak, Marek Grzymowicz</i> Multimedialne konkursy Stowarzyszenia Gmin Ziemi Dobrzyńskiej dla uczniów	169

Miroslaw Krajewski

Wartości kulturowe ziemi dobrzyńskiej, Dobłą Ziemią nazwanej. Odniesienie historyczne i historiograficzne

„Kochać ziemię ojczystą, na której życie wzięliśmy, jest cnotą. (...) Nie masz zaiste człowieka, którego by sam widok ojczystej ziemi nie wzruszył”.

Wincenty Hipolit Gawarecki¹

Położenie i niecodzienny krajobraz

Położenie ziemi dobrzyńskiej prawie dwieście lat temu wymownie scharakteryzował płocki historyk Wincenty Hipolit Gawarecki (1788–1852, pisząc, że jest ono „korzystne, żyzność gruntów, obfitość lasów, jezior i pastwisk, skłoniły zapewne początkowo lud słowiański do czynienia tu osad i oddania się rolnictwu. Była ziemia ta w possessyi polskiej od czasów niepamiętnych. Zamek dobrzyński wzmiankowany jest w Długoszczu pod rokiem 1065 za Bolesława Śmiałego, w którym roku ten monarcha między innymi nadaniami Benedyktynom Mogilskim nazaczył pewny dochód z Zamku Dobrzyńskiego (ex castro Dobrzin)². Ten sam Gawarecki w szczegółowszym opisie ziemi podał: „Ziemia dobrzyńska ma jezior około 52, od jednej do siedmiu włók miary chełmińskiej rozległości mających. Noszą w większej części nazwiska od wsi, do których należą. Są one górami wzgórkami ścieśnione, z nich dostarczają wody z pomocą tamów na młyny, tartaki... W jeziorach tych szczupaki, karpie, leszcze poławiają się (...) Grunta pszenne są w okolicach Dobrzynia nad Wisłą i Lipna ku Toruniowi (...)

¹W.H. Gawarecki, *Opis topograficzno-historyczny ziemi dobrzyńskiej z ryciną i tabelką wykazującą Obwodu Lipnowskiego gminy, wsie, dymy i dziedziców*, Płock 1825, wstęp bez nr.

²Ibid..., s. 1–2.